

determine the future of employees. Still, in agriculture the combined influence of soft skills and English knowledge needs more discussion [1].

In real life, companies often meet graduates with similar diplomas and technical preparation. The difference becomes visible in everyday work. One person can cooperate with colleagues and solve problems calmly, while another cannot. The ability to speak clearly, listen carefully, and respect others may define who will grow faster in their career.

Agricultural enterprises work as complex systems. Agronomists, mechanics, managers, and many other specialists depend on each other. If teamwork is weak, the final result also suffers. Young workers who are open to cooperation usually adapt quicker and receive more trust from employers.

Adaptability is also extremely important. New machines, programs, and methods appear every year. A specialist who is ready to study and accept innovations will always be needed. Sometimes motivation and curiosity bring more benefit than long experience.

Moreover, English helps to enter the international environment. Participation in internships, joint projects, or simple communication with partners from abroad becomes realistic. Such experience improves professional skills and also changes the way a person thinks. They become more confident and independent [3].

Today employers look for initiative people who can generate ideas and take responsibility. Combining your job skills with soft skills and English language proficiency greatly improves your prospects for getting hired and promoted.

Ultimately, success for young agriculturalists depends on a mix of people skills and global communication. Mastering English and teamwork isn't just an extra—it's essential for anyone who wants to remain relevant in the changing job market [4].

References:

1. Михайлова Л. І., Турчина С. Г., Шарко І. О. Гнучкі навички (soft skills) як чинник підвищення конкурентоспроможності фахівців аграрного сектору. *Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія : Економіка і менеджмент*. 2020. Вип. 4. С. 111–117.
2. Павелко О. В. Цифровізація сільського господарства: виклики та можливості для розвитку кадрового потенціалу. *Економіка та суспільство*. 2021. № 25. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/241> (дата звернення: 25.02.2026).
3. Schulz B. The Importance of Soft Skills: Common Professional Themes in Promoting the Learning of Soft Skills. *Journal of Language and Communication*. 2008. Vol. 2, No. 1. P. 146–154.
4. Trilling B., Fadel C. 21st Century Skills: Learning for Life in Our Times. San Francisco : Jossey-Bass, 2009. 256 p.

УДК 811.111:005.966

Коновалова Т.В.

ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ РОЗВИТКУ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ У ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ: МЕТОДИ ТА ФОРМИ РОБОТИ

У статті розглядається застосування технології розвитку критичного мислення у викладанні іноземних мов. Уточнюються основні методи та форми роботи, що сприяють формуванню аналітичних, рефлексивних і комунікативних умінь здобувачів освіти. Окреслюються підходи до організації навчального процесу, які забезпечують активну участь здобувачів, розвиток уміння аргументувати власну думку, аналізувати інформацію та ефективно взаємодіяти іншомовним середовищем.

Ключові слова: розвиток критичного мислення, викладання іноземних мов, інтерактивні методи, комунікативна діяльність, аналітичні вміння, освітні технології.

The article examines the application of critical thinking development technology in foreign language teaching. It specifies the main methods and forms of work that contribute to the formation of students' analytical, reflective, and communicative skills. The study outlines approaches to organizing the educational process that ensure active student participation, the ability to argue opinions, analyze information, and effectively interact in a foreign language environment.

Keywords: *critical thinking development, foreign language teaching, interactive methods, communicative activity, analytical skills, educational technologies.*

Критичне мислення — це здатність людини аналізувати інформацію, оцінювати її достовірність, логічність та релевантність, робити обґрунтовані висновки й ухвалювати зважені рішення.

У сучасних умовах глобалізації та професіоналізації освіти викладання англійської мови для професійних цілей (ESP – English for Specific Purposes) набуває особливого значення. Від майбутніх фахівців очікують не лише високого рівня володіння мовою, а й здатності ефективно працювати з інформацією, аргументувати власну позицію, робити виважені висновки, оцінювати варіанти рішень і взаємодіяти у професійних комунікативних ситуаціях. Саме тому розвиток критичного мислення стає одним із ключових завдань ESP-курсу.

Одним із найефективніших способів формування критичного мислення в умовах навчання іноземної мови є організація дискусій та діалогічних форм роботи. Ці методи дозволяють здобувачам застосовувати мовний матеріал у реальних або моделюваних професійних ситуаціях, формувати та висловлювати власну думку, реагувати на позиції співрозмовників, а також тренувати логічність, послідовність і доказовість суджень.

Критичне мислення у викладанні мов для спеціальних цілей розглядається як комплекс умінь, що забезпечують: аналіз професійної інформації (технічної, бізнесової, тощо); оцінювання аргументів, виділення сильних і слабких позицій; порівняння альтернатив та вибір оптимального рішення; створення аргументованої усної або письмової відповіді; роботу з термінологією та спеціалізованими текстами; здатність вести професійний діалог.

У майбутній професійній діяльності здобувач використовує англійську не як самоціль, а як інструмент мислення, комунікації та прийняття рішень. Отже, ESP-курс повинен не просто розвивати мовні навички, а й тренувати когнітивні компетентності, необхідні для роботи в реальних ситуаціях [2].

Дискусія та діалог як інтерактивні форми роботи створюють умови для практичного застосування цих умінь. Вони переводять здобувача з позиції пасивного слухача в активного учасника мисленнєвого процесу, що є критично важливим для розвитку відповідних навичок.

Переваги дискусій у навчанні ESP складаються в тому що вони забезпечують: залученість та активну позицію здобувача; розвиток аргументації: здобувач має захищати власну точку зору англійською мовою, пояснювати та доводити її; аналіз альтернатив: під час дискусії відбувається зіставлення різних позицій, що сприяє глибшому розумінню теми; формування професійної лексики: дискусія змушує використовувати терміни та мовні структури в реальному контексті; тренування комунікативної гнучкості: уміння реагувати на заперечення, уточнювати, коригувати позицію. Для предметів ESP це особливо важливо, оскільки професійна діяльність часто передбачає прийняття рішень у командах, участь у переговорах, обговорення проєктів і проблем.

Існують наступні типи дискусій, ефективних для ESP:

1. Дебати – формалізована дискусія, у якій здобувачі займають протилежні позиції.
2. Проблемно-орієнтовна дискусія – аналіз реальної професійної ситуації з метою пошуку рішення.
3. Кейс-дискусія – обговорення кейсів (бізнес-кейс, юридична ситуація).
4. Дискусія на основі статті або відео – розгляд сучасного професійного матеріалу з подальшим критичним аналізом.

Під час дискусії викладач виступає не як «джерело знань», а як модератор, який:

- ставить проблемні запитання;
- спрямовує дискусію, уникаючи домінування окремих здобувачів;
- заохочує використання професійної лексики;
- створює ситуації когнітивного конфлікту, що стимулює глибший аналіз;
- допомагає формулювати й структуровано висловлювати думки [2].

На відміну від дискусій, які часто мають полемічний характер, діалог орієнтований на взаємодію, співпрацю та досягнення спільного рішення. На уроках ESP діалог може моделювати реальні ситуації: переговори між підрядником і замовником; технічне обговорення між інженерами; бізнес-зустріч щодо умов контракту; спільний аналіз помилки чи несправності. Таке «занурення» створює умови, у яких здобувачі повинні не лише застосовувати мовні конструкції, а й мислити професійно, аналізувати ситуацію, оцінювати ризики, аргументувати пропозиції.

Для розвитку критичного мислення діалоги сприяють: умінню ставити уточнювальні запитання; здатності слухати й розуміти позиції інших; переформулюванню інформації (paraphrasing); переговорам і пошуку компромісу; спільному прийняттю рішень.

Ці навички критично важливі для професійної діяльності та формують основу аналітичного мислення [3].

У рамках ESP ефективно працюють такі технології та методи критичного мислення:

1. «Подумай – Опрацюй у парах – Поділися» – здобувачі спочатку думають індивідуально, потім обговорюють у парах, і лише після цього обмінюються думками з усією групою.

2. «Карусель дебатів» – здобувачі переходять між станціями з різними аргументами або позиціями.

3. «Обговорення вирішення проблем» – аналіз проблемних ситуацій зі сфери майбутньої професії.

4. «Рольові ігри» з розподілом функцій (інженер – менеджер, аналітик – клієнт).

5. Метод Сократа – серія запитань, які допомагають здобувачам глибше проаналізувати проблему [1].

Дуже важлива робота з автентичними матеріалами. Використання реальних професійних джерел стимулює критичний аналіз: інструкцій, стандартів, статей, технічних описів, законодавчих документів, діагностичних даних.

Після ознайомлення з матеріалом здобувачі мають оцінити інформацію, визначити ключові положення, виявити суперечності, обговорити можливі рішення.

Для успішного розвитку критичного мислення необхідно забезпечити:

1. Чітке формулювання проблеми – дискусії повинні бути змістовними й професійно релевантними.

2. Наявність мовної підтримки – глосарії, корисні фрази, мовні структури для аргументації.

3. Підготовчий етап – здобувачі мають ознайомитися з текстами, даними або кейсами.

4. Регуляцію комунікації – викладач модерує обговорення, допомагає структурувати думки.

5. Рефлексію – аналіз того, які аргументи були сильними, що можна покращити, яких мовних ресурсів бракувало.

6. Створення безпечної атмосфери – здобувачі повинні мати можливість помилятися без страху критики [4].

Отже, можна зробити висновок, що розвиток критичного мислення є одним із ключових завдань сучасного курсу ESP, адже професійна комунікація англійською мовою вимагає не лише мовної компетентності, а й уміння аналізувати інформацію, оцінювати аргументи та приймати рішення. Дискусія та діалог виступають ефективними інструментами формування цих умінь, оскільки забезпечують активну взаємодію, залучення здобувачів до

процесу мислення, застосування професійної лексики у реальних ситуаціях та розвиток аргументаційних навичок.

Методично грамотно організовані дискусії, рольові ігри, кейс-аналіз та інші інтерактивні форми роботи дозволяють інтегрувати мовні та професійні компетентності, а також створюють умови, максимально наближені до реальної практики. Таким чином, упровадження дискусій і діалогів на уроках ESP сприяє формуванню всебічно підготовлених фахівців, здатних ефективно й критично мислити в сучасному професійному середовищі.

Література:

1. Івлєва К., Рейда О., Гулієва Д. Впровадження технології розвитку критичного мислення у процесі викладання іноземної мови у вищій школі. 2021.
2. Швець Т., Швець Н. Розвиток критичного мислення майбутніх учителів іноземних мов у процесі реалізації фахових досліджень. 2022.
3. Дмитренко Н., Франчук Н. Розвиток навичок критичного мислення учнів на уроках англійської мови. 2024.
4. Білан В. та ін. Cultivating critical thinking in student learning: teaching strategies and educational methods. 2024.

УДК 811.111

Коржова В.В.
Саламатіна О.О.

FOOD SAFETY AND QUALITY CONTROL IN THE MODERN FOOD INDUSTRY

У публікації проведено огляд безпечності та контролю якості у сучасній харчовій промисловості. Було проаналізовано наукові дослідження та стандарти, щоб підкреслити їхній внесок у забезпечення безпечних продуктів, здоров'я споживачів та розвиток інноваційних технологій.

Ключові слова: *безпечність харчових продуктів, контроль якості, харчові технології, стандарти безпеки, інноваційні технології.*

The publication reviews food safety and quality control in the modern food industry. Research studies and standards were analyzed to highlight their contribution to safe food production, consumer health, and the development of innovative technologies.

Keywords: *food safety, quality control, food technology, safety standards, innovative technologies.*

Ensuring food quality is a comprehensive system that guarantees food products consistently meet established quality standards and regulatory requirements. It covers all aspects of food production, from raw material supply to the distribution of the final product, aiming to prevent defects and ensure safety and stability.

The scope of food quality control is wide and includes various stages and processes, such as:

- Raw material supply
- Processing control
- Packaging and labeling
- Storage and distribution
- Compliance with regulatory requirements [1].

Food safety and quality have been assessed using a variety of analytical techniques, including elemental analysis, microbiological analysis, chromatography, spectroscopy, mass spectrometry, physical property analysis, and molecular biology procedures [2].

Food safety guarantees that a product is free from any risk to consumers during handling and consumption. Food safety is not only regulated but also regarded as a fundamental human right. Although food is an essential necessity, it can only genuinely be considered safe when it has no health threats. Food safety management is evidence-based, relying on strict standards, research, and